

Indicele de Percepție a Corupției 2016: Cercul vicios al corupției și inegalității trebuie gestionat

Ascensiunea politicianilor corupți în multe state constituie un semnal de alarmă

Berlin, 25 ianuarie 2017 - Anul 2016 a demonstrat peste tot în lume că inegalitatea socială și corupția sistemică se susțin reciproc, ceea ce duce la nemulțumirea publicului față de clasa politică și oferă un teren fertil pentru apariția politicianilor populști.

În 69 la sută din cele 176 de state cuprinse în „Indicele de Percepție a Corupției” în 2016 scorul înregistrat este sub 50, pe o scală de la 0 („foarte corupte”) la 100 („deloc corupte”), demonstrând astfel cât de masivă și răspândită este corupția din sectorul public în toată lumea. În acest an, mai multe țări au scăzut în clasamentul indicelui față de cele care și-au îmbunătățit această poziție, revelând așadar necesitatea acțiunilor urgente pentru remedierea situației.

Nu există șanse egale pentru toți

Corupția și inegalitatea se întrețin reciproc, creând un cerc vicios între corupție, distribuția inegală a puterii în societate, precum și distribuția inegală a bogăției. După cum a demonstrat cazul *Panama Papers*, este încă foarte ușor pentru cei bogați și puternici să exploateze opacitatea sistemului financiar global pentru a se îmbogăți în detrimentul binelui public.

„În prea multe țări, oamenii sunt privați de satisfacerea majorității nevoilor de bază și se duc la culcare, în fiecare seară, flămânzi din cauza corupției, în timp ce aceia puternici și corupți se bucură de un stil de viață opulent, beneficiind de impunitate”, a declarat José Ugaz, președintele Transparency International.

„Noi nu ne permitem luxul amânării. Corupția trebuie combătută de urgență, astfel încât viața oamenilor din întreaga lume să se îmbunătățească”, a adăugat Jose Ugaz.

Marile cazuri de corupție, de la Petrobras și Odebrecht în Brazilia și până la cazul fostului președinte ucrainean, Viktor Ianukovici, demonstrează modul în care înțelegeri secrete între sectorul de afaceri și politicieni privează economiile naționale de venituri de miliarde de dolari, venituri deturnate pentru beneficiul celor puțini, dar pe seama celor mulți. Acest tip de corupție sistemică încalcă drepturile omului, împiedică dezvoltarea durabilă și stimulează excluziunea socială.

De exemplu, s punctajul Braziliei s-a redus în mod semnificativ în ultimii cinci ani, după ce, unul după altul, scandalurile de corupție care au implicat politicieni și oameni de afaceri de notorietate au ieșit la iveală. Cu toate acestea, în acest an, țara a demonstrat că, prin activitatea organismelor independente de aplicare a legii, este posibilă tragerea la răspundere a celor considerați anterior de neatins.

Populismul este medicamentul greșit

Oamenii sunt sătui de promisiunile false ale prea multor politicieni de a combate corupția și mulți dintre acești oameni se îndreaptă către politicienii populști care promit să schimbe sistemul și să rupă cercul corupției și privilegiilor. Cu toate acestea, situația este de natură numai să agraveze și mai mult situația.

„În țările cu liderii populști sau autocrați, vedem democrațiile tot mai mult în declin și un tipar îngrijorător al încercărilor de suprimare a societății civile, limitare a libertății presei și slăbire a independenței sistemului judiciar. În loc să lupte împotriva „capitalismului de cumetrie”, acești lideri

instaurează, de obicei, forme chiar mai nocive ale sistemelor corupte”, a afirmat președintele Ugaz. În opinia sa, „numai acolo unde există libertate de exprimare, transparență în toate procesele politice și instituții democratice puternice, societatea civilă și mass-media îi pot trage la răspundere pe cei aflați la putere, iar corupția să fie combătută cu succes”.

Scorurile Ungariei și Turciei - țări care au asiatat laascensiunea liderilor autocrați - au scăzut în ultimii ani. Princontrast, punctajul Argentinei, care a înlăturat un guvern populist, a început să se îmbunătățească.

Ce trebuie făcut

Remedierile tehnice aduse legislației specifice anticorupție nu sunt suficiente. Există o nevoie urgentă de reforme sistemice, care să compenseze dezechilibrul tot mai mare al puterii și bogăției, prin împuternicirea cetățenilor pentru a opri impunitatea la corupție răspândită la scară largă, pentru a-i trage la răspundere pe cei puternici, și pentru a avea un adevărat cuvânt de spus în deciziile care le afectează viața de zi cu zi.

Aceste reforme trebuie să includă dezvăluirea în registre publice a deținătorilor societăților comerciale, precum și sancțiuni pentru facilitatorii profesioniști care sunt complici în transferul peste granițe a fluxurilor de bani proveniți din activități de corupție..

Rezultatele IPC 2016

Indicele de Percepție a Corupției 2016 relevă percepția asupra corupției din sectorul public în 176 țări. Danemarca și Noua Zeelandă au înregistrat cele mai bune performanțe cu scoruri de 90, urmate îndeaproape de Finlanda (89) și Suedia (88). Cu toate că nu există nicio țară ferită de corupție, țările din topul clasamentului au în comun caracteristici precum: guvernare deschisă, libertatea presei, libertăți civile și sisteme judiciare independente.

Pentru al zecelea an consecutiv, Somalia este cel mai slab cotate stat în IPC, în acest an obținând doar 10. Sudanul de Sud este al doilea în clasamentul de jos în sus, cu un scor de 11 puncte, urmat de Coreea de Nord (12) și Siria (13). Țările aflate în partea de jos a clasamentului se caracterizează prin impunitate la corupție la scară largă, guvernarea neperformantă și instituțiile slabe.

Țările din regiunile cu probleme, în special din Orientul Mijlociu, au înregistrat scăderile cele mai substanțiale în acest an. Qatarul are are cel mai substanțial declin comparativ cu indicele din 2015, cu o scădere de 10 puncte. „Scandalurile FIFA, investigațiile în decizia de a găzdui Cupa Mondială din 2022 în Qatar și sesizările de încălcare a drepturilor omului pentru lucrătorii migranți au afectat în mod clar percepția asupra țării”, a declarat președintele Ugaz.

###

Transparency International este organizația societății civile care conduce lupta împotriva corupției la nivel global.

Contact mass-media:

Natalie Baharav

*

T: +49 30 34 38 20 666

E: press@transparency.org

Pentru actualizări anti-corupție de zi cu zi urmăriți-ne pe:

Twitter: twitter.com/anticorruption

Facebook: facebook.com/transparencyinternational

Instagram: instagram.com/transparency_international

Or subscribe to: transparency.org/getinvolved/stayinformed